

PROTOKÓŁ
Nr 20
z obrad Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Poznaniu
28 września 2021 roku

Miejsce obrad	Sala Sesyjna
Uczestnicy spotkania	Członkowie Rady – przedstawiciele związków pracowników, przedstawiciele związków pracodawców, strona samorządowa, strona rządowa
Organizatorzy	Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Załączniki	Lista obecności

1. Powitanie

28 września 2021 roku odbyło się 20. posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Poznaniu. Otwarcia w dokonał Przewodniczący WRDS, Pan Zbyszko Pawlak Wiceprezes Zarządu Business Center Club, który powitał uczestników spotkania – członków Rady oraz zaproszonych gości.

- **Pan Przewodniczący** poinformował, że agenda dzisiejszego spotkania złożona jest w zasadzie z jednego tematu ponieważ z programu ze względu na rozpoznanie wstępne i nieistotność sprawy zdjęty został punkt dotyczący portu w Kołobrzegu. Z kolei temat dotyczący Polskiego Ładu wycofany został na prośbę strony rządowej. Powód to brak dostępnego w tym terminie eksperta, który mógłby stanowisko rządowe przedłożyć, a także kwestia niekompletności samych przepisów, oraz fakt, iż prace nad projektem nadal są w toku.

2. Promocja szczepień przeciwko Covid-19

- **Pan Prof. dr hab. Marek Figlerowicz** – Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk – przypomniał, że Instytut był pierwszą jednostką naukową w Polsce, która aktywnie włączyła się diagnostykę Covid-19. Przy tej okazji stworzone zostały testy diagnostyczne, które są w sprzedaży, co jest o tyle ważne, że wciąż należy sprawdzać ich skuteczność w wykrywalności – stąd ciągle zainteresowanie rozwojem epidemii. Ponadto Instytut został wybrany jako polski węzeł, który zbiera w skali całego kraju dane dotyczące Covid-19 i przesyła je do analogicznej platformy ogólnoeuropejskiej. Bazując na tych informacjach Instytut zaproponował by w Wielkopolsce stworzyć regionalny węzeł pod nazwą *Regional Covid Hub*, który by śledził przebieg pandemii w województwie. Na projekt udało się uzyskać wsparcie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. W Instytucie podejmowane są również inne działania naukowe z tego zakresu, np. walidacja wszystkich białek, które wchodzi w skład wszystkich struktur białek znajdujących się w wirusie, po to, by inni mogli szukać leków, które inhibowałyby jego rozwój. Dodatkowo zaczęto opracowywać nowe czynniki terapeutyczne bazujące na RNA. Prowadzone są również analizy pod kontem serologicznym, czyli jak nasz organizm odpowiada na tego wirusa. Instytut zajmuje się też działaniami propagującymi szczepienia oraz wiedzę na temat tej pandemii.
- **Pani dr Natalia Koralewska** – Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk – powiedziała, że w kontekście epidemiologicznym pandemię możemy rozpatrywać na dwóch podstawowych płaszczyznach: osobniczej gospodarza i wirusa patogenu. W okresie od czerwca do września 2021r. średnia dzienna liczba nowych przypadków nie przekraczała 30. Średnia liczba wykonywanych testów wynosiła w tym okresie ok. 2700 dziennie. Współczynnik zachorowań (średnia przypadków z 7 dni w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców) we wrześniu wynosił: 0,4 – 1. W analogicznym czasie zeszłego roku współczynnik ten wynosił 2. Szczęśliwie niskiemu wskaźnikowi zachorowań w ostatnich 4 miesiącach towarzyszyła niska ilość zgonów. Liczba szczepień ogółem wykonanych w Wielkopolsce to 3 549 859. Dzienna liczba szczepień 928. Liczba osób w pełni zaszczepionych ogółem 1 676 637, a dzienna liczba nowych osób w pełni zaszczepionych to 122. Biorąc pod uwagę rozkład poziomu zachorowań na poziomie powiatów to najwięcej nowych przypadków odnotowywanych jest w Poznaniu i powiecie poznańskim, ale wynika to także z największej ilości wykonywanych testów.

Druga płaszczyzna, na której należy rozpatrywać od strony epidemiologicznej pandemię Covid-10, to jest badanie samego wirusa. Instytut w ramach projektu *Regional Covid Hub* prowadzi monitorowanie zmienności genetycznej wirusa. Pozwala to na wczesne wykrycie pojawienia się nowych wariantów wirusa w Wielkopolsce; ocenę ryzyka transmisji i rozprzestrzeniania się nowych wariantów wirusa; walidację *in silico* specyficzności testów diagnostycznych oraz ocenę ryzyka pojawienia się wariantów obniżających skuteczność stosowanych obecnie szczepionek. Liczba pełnych sekwencji genomowych SARS-CoV-2 uzyskanych z próbek pochodzących z Wielkopolski i zdeponowanych w publicznych bazach danych wynosi 2092 (0,007% wszystkich przypadków zakażeń SARS-CoV-2 w Wielkopolsce). Obecny obraz zmienności genetycznej SARS-CoV-2 na obszarze Wielkopolski zbudowany jest na podstawie prawie 2100 pełnych sekwencji genomowych wirusa pozyskanych z próbek pochodzących głównie z m. Poznania oraz powiatów: poznańskiego, gnieźnieńskiego i kępińskiego. Zmienność genetyczna SARS-CoV-2 na terenie Wielkopolski nie odbiega znacząco od sytuacji w pozostałych regionach Polski. W pierwszej fazie pandemii, Wielkopolska była zdominowana przez warianty SARS-CoV-2 zaliczane do grupy 19A i 20B. Pod koniec 2020 w Wielkopolsce dominowały dwa warianty: 20A i 20B. Od lutego 2021 obserwowano wzrost liczebności tzw. wariantu alfa (B.1.1.7). W III-IV kwartale 2021, w większości próbek (>90%) zarówno z regionu Wielkopolski, jak i całego kraju identyfikowany jest tzw. wariant delta SARS-CoV-2 (B.1.617.2). Wczesny pierwszy „lockdown” (marzec 2020) skutkowało wyraźnym zauważalnym brakiem transmisji między poszczególnymi regionami kraju. Tak silna zależność nie była widoczna po wprowadzeniu jesiennych i tegorocznych ograniczeń. Testy diagnostyczne MediPAN zachowują czułość i swoistość względem wszystkich wykrytych do tej pory wariantów genetycznych wirusa. Na podstawie posiadanych danych nie ma podstaw genetycznych do wyodrębniania różnych szczepów SARS-CoV-2. Obecnie istnieje tylko jeden szczep SARS-CoV-2, w obrębie którego wyróżnia się szereg wariantów.

- **Pan dr Paweł Zmora** – Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk – powiedział, dane prezentowane przez Ministerstwo Zdrowia mogą być niedoszacowane ze względu na specyfikę naszego społeczeństwa i pewną niechęć do testowania się wynikającą z tego, iż pozytywny wynik wiąże się z konsekwencjami w postaci kwarantanny zakażonego, jak i jego najbliższych. Stąd wyniki zakażeń prezentowane przez rząd, dzisiaj czy w ostatnich dniach, mogą być w rzeczywistości znacznie większe. W chwili obecnej nie mówimy już o badaniach serologicznych w kontekście czy przeciwciała są, ale w jakiej są ilości. Gdyż ilość przeciwciał rzutuje na naszą odporność, czyli czy jesteśmy w stanie zakazić się wirusem SARS-CoV-2. Badania przeprowadzone przez Instytut wskazują jednoznacznie, że im cięższy przebieg zakażenia tym wyższy poziom przeciwciał. Najwyższy poziom przeciwciał uzyskuje się po zaszczepieniu, wyższy nawet niż po przechorowaniu. Na poziom przeciwciał, a tym samym na ich trwałość wpływa również typ zastosowanej szczepionki. Szczepionki produkowane przez firmy Pfizer oraz Moderna charakteryzują się zdecydowanie (czasem nawet 10-krotnie) wyższym poziomem przeciwciał neutralizujących SARS-Cov-2 w porównaniu do szczepionek wektorowych typu Astra-Zeneca lub Johnson&Johnson. Ponadto w przypadku szczepionek wektorowych najszybciej obserwowany jest całkowity niemal zanik przeciwciał. Jeśli chodzi o rekomendacje dotyczące profilaktyki COVID-19 to warto podkreślić następujące działania: monitoring seroprevalencji zakażeń SARS-CoV-2

oraz prewalencji przeciwciał poszczepiennych w populacji Wielkopolski; identyfikację grup narażonych na utratę odporności wywołanej szczepieniem przeciwko COVID-19, szczepienia tzw. „dawką przypominającą”; identyfikację przyczyn niechęci do szczepień przeciwko COVID-19 oraz kampanię edukacyjną promującą szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym.

- **Pani dr Natalia Koralewska** mówiąc o działaniach wspierających profilaktykę COVID poinformowała, iż w ramach platformy *Regional Covid Hub* udostępniane są materiały edukacyjne i popularnonaukowe dotyczące zagadnień związanych z SARS-CoV-2 i z pandemią COVID-19. Są to pakiety edukacyjne dla klas 6-8 składające się ze scenariuszów edukacyjnych, gotowych prezentacji multimedialnych oraz materiałów pomocniczych dla nauczycieli biologii i wychowawców. Zakres tematyczny to podstawy immunologii, wirusologii i epidemiologii zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego umożliwiające przeprowadzenie zajęć zarówno w formie stacjonarnej, zdalnej jak i hybrydowej. W skład bazy wiedzy wchodzi zestaw pytań i odpowiedzi prezentujące w przystępny sposób informacje na temat profilaktyki i diagnostyki zakażeń SARS-CoV-2 oraz przebiegu COVID-19, a także karty informacyjne prezentujące w przejrzysty graficznie sposób podstawowe informacje na temat różnych preparatów szczepionki przeciwko COVID-19.
- **Pani Hanna Philips** – Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Wielkopolska – wskazała, iż w Wielkopolsce mamy utworzonych 679 punktów szczepień przeciwko Covid-19. W ramach tego funkcjonuje 6 zregionalizowanych zespołów wyjazdowych dla osób, które nie mogą same dotrzeć na szczepienia, a także 82 apteki i 37 Ochotniczych Straży Pożarnych gdzie istnieje możliwość zaszczepienia się. NFZ ściśle współpracował z przychodniami rodzinnymi zachęcając do tworzenia w nich punktów szczepień. Odbyły się również w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim dwa spotkania z lekarzami rodzinnymi w temacie promocji szczepień. Ponadto NFZ zorganizował w okresie letnim dwa *eventy*, jeden przy urzędzie wojewódzkim, a drugi na Ostrowie Tumskim gdzie można było się szczepić, a także współpracował z Wielkopolskim Kuratorium Oświaty w temacie szczepień dzieci powyżej 12 r.ż. Wielkopolska na dzień 23 września br. ma wyszczepialność na poziomie 53,8%, co daje drugie miejsce w kraju. Co jednak wskazuje równocześnie, że nadal nie mamy odporności populacyjnej. Spośród powiatów największą wyszczepialnością może pochwalić się powiat poznański 59,6%, na drugim miejscu powiat szamotulski 58,1%, na trzecim powiat średzki 54,9%. Powiatami o najniższym stopniu wyszczepialności są: powiat kaliski 42,5%, powiat ostrzeszowski 44,3% i powiat kolski 44,7%. Codziennie wspólnie z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim sytuacja jest monitorowana, a szpitale przygotowane są na zwiększającą się liczbę zakażonych i chorych.
- **Pan Sławomir Król** – Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu – poinformował, że celem strategicznym Narodowego Programu Szczepień jest osiągnięcie poziomu zaszczepienia społeczeństwa umożliwiającego zapanowanie nad pandemią COVID-19 do końca 2021r., przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa. Pełne wyszczepienie grup wiekowych w Wielkopolsce wynosi obecnie:
  - 12-19 lat – 27,5 proc.
  - 20-29 lat – 48 proc.
  - 30-39 lat – 51 proc.
  - 40-49 lat – 63 proc.
  - 50-59 lat – 68 proc.

- 60-69 lat – 74,5 proc.
- 70 plus – 82,5 proc

Rząd różnymi sposobami starał się zachęcać również samorządy do promowania akcji szczepień, jest sporo konkursów, które wciąż są aktywne, np. „Gmina na medal”. Pierwsze 500 gmin, które osiągną poziom wyszczepienia min. 67% otrzyma 100 tys. zł na dowolny cel wybrany przez gminę. Jest też konkurs „Najbardziej odporna gmina”, gdzie można uzyskać dofinansowanie w kwocie 1 mln zł oraz konkurs „Rosnąca odporność” skierowany do gmin z największym wzrostem poziomu zaszczepienia swoich mieszkańców. W rankingu ogólnopolskim najwyżej wyszczepioną gminą jest Podkowa Leśna, później Wronki i na trzecim miejscu Ustronie Morskie. W Wielkopolsce to Wronki, m. Poznań i m. Puszczykowo. Po przeciwnej stronie powiat kaliski gmina Brzeziny, powiat leszczyński gmina Wijewo i powiat kaliski gmina Szczytniki. Jednym z najbardziej efektywnych akcji związanych z przeciwdziałaniem epidemii podjętych przez Wojewodę Wielkopolskiego była organizacja szczepień na Malcie w Poznaniu. Zaszczepionych wówczas zostało 3,5 tys. osób w ciągu 3 dni. Warto też podkreślić, że oprócz stacjonarnych punktów szczepień zlokalizowanych w województwie zainteresowani mogli się zaszczepić w ponad 300 plenerowych miejscach przy okazji różnego rodzaju imprez. Ponadto w każdy piątek odbywają się szczepienia w holu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, gdzie chętni szczepieni są preparatami firmy Pfizer oraz Johnson&Johnson.

- **Pan Przewodniczący** poinformował, że dzisiaj podjęta miała być uchwała wyrażająca stanowisko WRDS w Poznaniu ws. promocji szczepień, jednak z uwagi na brak *quorum* będzie musiała być podjęta w trybie obiegowym. Co z kolei pozwala rozszerzyć ją o kolejne zapisy. Warto dodać do treści stanowiska adresy stron internetowych i adresy mejlowe zawarte w prezentacjach.
- **Pan Antoni Odzimek** – Związek Rzemiosła Polskiego – powiedział, że na różnych spotkaniach, wśród różnych gremiów, spotyka się z następującymi pytaniami: czy informacje podawane w mediach odnośnie ilości zachorowań, a nawet przypadków śmiertelnych wśród tych, którzy zaszczepili się dwukrotnie, są prawdziwe? Czy i jakie skutki zdrowotne mogą pojawić się u osób zaszczepionych za lat kilkanaście czy kilkadziesiąt?
- **Pan Prof. dr hab. Marek Figlerowicz** odpowiedział, że dane podawane do publicznej wiadomości są prawdziwe. Nie można jednak wykluczyć błędu ludzkiego. Ale nawet jeśli by uwzględnić ten czynnik, to różnica między oficjalnymi danymi a rzeczywistymi pozostaje symboliczna. W przypadku drugiego pytania skutki długoterminowe szczepień będą znane za 20 lat. Można jednak odwołać się do tego, co już wiemy, co miało miejsce w przypadku szczepionek przeciwko np. wściekliźnie albo przeciwko Polio. Patrząc na doświadczenia Ludwika Pasteura czy Hilarego Koprowskiego można łatwo przewidzieć, że w przypadku szczepionek przeciwko Covid-19 będzie podobnie. Warto jeszcze dodać, że ludzie nieszczepiający się szkodzą nie tylko sobie, ale też innym.
- **Pan Sławomir Król** zabrał głos odnośnie rzekomej ilości zgonów spowodowanych drugą dawką szczepionki. Szczepionka – jak powiedział – nie zabezpiecza ludzi przed śmiercią na cokolwiek. Nie daje gwarancji przeżycia określonej liczby lat. Ona zabezpiecza przed ciężkim przechorowaniem Covid-19, i takie jest jej zadanie. W Polsce podano ponad 30 mln dawek szczepień i nie słyszy się o masowych zgonach. A przypadki śmierci łączone przez niektórych z przyjęciem szczepionki często wynikają z innych chorób.

- **Pan Prof. dr hab. Marek Figlerowicz** dodał, że są już nawet badania, z których wynika, że wśród zaszczepionych osób np. ilość udarów była niższa niż w grupie niezaszczepionych. Podkreślił, iż ludzie, którzy się zaszczepili dostali maleńki fragmencik genomu wirusa. Natomiast osoba, która przejdzie chorobę będzie miała całego wirusa i cały jego genom, czyli miliony razy więcej, jeśli chodzi o ilość i kilkadziesiąt razy więcej, jeśli chodzi o wielkość.
- **Pan Wojciech Kruk** – Pracodawcy RP – zauważył, że mając obecnie nieco ponad 50% zaszczepionego społeczeństwa nie bardzo w zasadzie wiadomo jak dotrzeć do pozostałych 30-40% celem uzyskania odporności zbiorowej. Skoro argumenty racjonalne i naukowe nie działają, to opór ten najlepiej pokonać przy pomocy jakiejś formy przymusu. Mówca podał za przykład Włochy i Francję, gdzie nie będąc zaszczepionym nie można wejść do kina czy kawiarni. Powinniśmy zatem apelować do rządu o podjęcie tego typu działań, nie w formie nakazu szczepienia tylko stawiania tych co się nie chcą szczepić w niekomfortowej sytuacji. Zasugerował też, że publikowane codziennie dane o zachorowaniach na Covid-19 powinny być podzielone na zaszczepionych i niezaszczepionych.
- **Pan Przewodniczący** przypomniał, że nie ma *quorum*, zatem proponuje obiegowo przesłać zapytanie czy rozszerzyć projekt stanowiska ws. promocji szczepień o zestaw bodźców zachęcających czy wręcz przymuszające do szczepień. Należałoby zatem ująć to w treści stanowiska i zagłosować zdalnie.
- **Pan Zbigniew Bacht** – Konfederacja „Lewiatan” – zauważył, że to pracodawcy dźwigają na barkach koszty pandemii, zarówno przeszłej, jak i być może przyszłej. Konfederacja od początku pandemii postulowała szczepienia w zakładach pracy, szczepienia pracowników firm współpracujących, czy rodzin pracowników. W tej chwili pracodawcy promują szczepienia wśród swoich pracowników. Jest jednak pewien paradoks, z jednej strony pracodawca może przeorganizować pracę zatrudnionych osób w ten sposób, żeby przesunąć do współpracy z klientem pracowników zaszczepionych, a z drugiej strony w związku z niejasnością przepisów oraz RODO nie może zapytać pracownika czy jest zaszczepiony. Są też dobre przykłady, np. poznańska fabryka Volkswagena udostępniła bardzo proste testy do wykonania przez pracowników; niektórzy pracodawcy dają też dzień wolny na szczepienie – w formie zachęty.
- **Pan Marek Woźniak** – Marszałek Województwa Wielkopolskiego – zapytał o potencjalne scenariusze związane z pandemią. Jak może wyglądać przyszły rok pod tym względem biorąc pod uwagę, że pandemic w nasilonej formie trwają ok 4 lat, i jaką strategię powinniśmy przyjąć.
- **Pan dr Paweł Zmora** powiedział, że jest to pierwsza pandemia spowodowana przez koronawirusa także scenariuszów jest wiele. Pewne jest to, że pandemia nie minie w ciągu kilku miesięcy, a najpewniej zostanie z nami na kilka lat, przede wszystkim dlatego, że jak sama nazwa wskazuje, pandemia ma charakter globalny. Żeby więc zastopować pandemię trzeba by zaszczepić 60-70% populacji świata. W Polsce nie ma problemu z dostępem do szczepionek, ale są kraje, szczególnie w Afryce czy w Azji, gdzie stopień zaszczepienia wynosi 1-10%. Ponadto każde zakażenie SARS-Cov-2 prowadzi do powstania nowych wariantów genetycznych, a w ostateczności nowych szczepów, które w najgorszym scenariuszu mogą okazać się odporne na szczepionki. Reasumując, im szybciej zaszczepiona zostanie światowa populacja tym szybciej będzie można zapomnieć o wirusie.
- **Pan Maciej Musiał** – doradca Wojewody Wielkopolskiego – zasugerował korektę językową stanowiska szczególnie w zakresie interpunkcji.

3. Wolne głosy

- **Pan Przewodniczący** – zwracając się do obecnej na spotkaniu Pani Anety Niestrawskiej Wicewojewody Wielkopolskiej – poprosił o umożliwienie zorganizowania spotkania poświęconego tematowi „Polskiego Ładu” w takim terminie, który pozwoli zarówno na udział rządowego eksperta, jak i na wypowiedzenie się Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego nim dojdzie do ostatecznego zatwierdzenia kształtu ustawy.
- **Pani Aneta Niestrawska** potwierdziła, że była prośba o przesunięcie terminu dyskusji w tym temacie. Chodziło o to by strona rządowa mogła zapewnić prelegenta, który precyzyjnie i szeroko wyjaśni wpływ programu na różne płaszczyzny życia społecznego i gospodarczego. Jak tylko ustalony zostanie referent, zaproponowany zostanie termin organizacji spotkania tak, by Rada mogła temat odpowiednio wcześniej omówić i zdiagnozować.

Oprac. Biuro Obsługi WRDS w Poznaniu
Przemysław Belka

Zbyszko Pawlak

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Poznaniu